

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: O Jesus, dig förbarma i denna väntans tid. Bered av nåd mig arma att möta dig med frid. Kom du att hos mig bo och lär mig evigt lova dig, Gud, för denna gåva i barnslig, tacksam tro.

Vår predikotext som vi redan hört är från Matt 11:2–10.

*2 Johannes fick i fängelset höra talas om Kristi gärningar. Han sände då bud med sina lärjungar 3 och frågade honom: "Är du den som skulle komma? Eller ska vi vänta på någon annan?"*

*4 Jesus svarade dem: "Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: 5 Blinda ser, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och fattiga får höra glädjens budskap. 6 Salig är den som inte tar anstöt av mig."*

*7 När de hade gått, började Jesus tala till folket om Johannes: "Vad gick ni ut i öknen för att se? Ett strå som vajar för vinden? 8 Om inte, vad gick ni ut för att se? En man klädd i fina kläder? Nej, de som har fina kläder finns i kungapalatsen. 9 Så vad gick ni ut för att se? En profet? Ja, jag säger er: en som är mer än profet. 10 Det är om honom det står skrivet: Se, jag sänder min budbärare framför dig, och han ska bereda vägen för dig."*

Dagens tema är *Herrens vägröjare* och det är en benämning på profeten Johannes Döparen. Han är en viktig person – men han är inte huvudpersonen. Huvudpersonen är alltid Jesus. Johannes går före honom, han är budbäraren som visar sina lärjungar, och också oss, till Jesus. I slutet av predikan ska vi närmare se på Johannes Döparens profetiska uppgift, men före det ska vi se på Jesu uppgift utifrån Johannes lärjungars fråga.

Johannes blev fängslad av landsfursten Herodes då Jesus började sin verksamhet (Matt 4:12; 14:3). Johannes dristade sig nämligen att tillrättvisa honom för att han olagligt hade tagit Herodias till hustru, fast han var hans bror Filippus hustru. Landsfursten hette Hero-

des Antipas, son till Herodes den store, som utförde barnamorden i Betlehem. Han regerade som tetrark ("fjärdingsfurste") över Galileen och Perea. Det var samme Herodes som ageerade domare när Jesus hade blivit fängslad.

Nu har det gått så som Johannes sa när han ännu höll på med sin predikan och sitt dö-pande vid Jordan. När hans lärjungar tog illa upp av att Jesus fick flera lärjungar än Johannes svarade han (Joh 3:30):

*Han måste bli större och jag mindre.*

Nu kommer vi till dagens första fråga:

### **Tvivlade Johannes Döparen på att Jesus var Messias?**

Den här frågan har fått olika svar.

Johannes är nu i fängelse. Han måste ha slitits av många anfäktelser. Han har bara varit verksam en kort tid, kanske något år, kanske bara några månader. Sedan hamnar han i fängelse. Hur ska det gå? Har hans arbete varit onödigt? Han har ju förklarat att han bereder vägen för den som alla har väntat på: Messias. Och han har bekänt inför honom: Han är det, han är Sonen. Och han bekänner om honom (Joh 3:31, 36):

*Den som kommer från ovan är över alla. ... Den som tror på Sonen har evigt liv.*

Men hur kommer det sig, att han som skulle döpa i helig Ande och eld, så som Johannes hade beskrivit honom, han som skulle rensa sin tröskplats med sin kastskevel och bränna upp agnarna i eld, han gick omkring fattig och ödmjuk? Han förbjöd rentav människorna att berätta att de hade blivit botade? Var han verkligen Messias?

Martin Luther säger att Johannes sände sina lärjungar till Jesus för deras skull. För nu måste de inse att Johannes tid var över och att Jesu tid hade kommit. Nu skulle de inte längre vara Johannes lärjungar, utan Jesu lärjungar. *Han måste bli större och jag mindre*, hade han ju sagt. Därför ska de fråga:

*Är du den som skulle komma? Eller ska vi vänta på någon annan?*

Uttrycket den som skulle komma är ett välkänt uttryck för judarna. Det avsåg Messias, Davids Son, som profeterna i GT hade talat om och som alla fromma i Israel väntade på. Han skulle befria folket och återupprätta Davids fallna tron.

Men Jesus såg inte ut som en kung eller en befriare. Han var ingen revolutionär. Han var en fridens namn. Vad svarar han?

### Profetiorna går i uppfyllelse

Jesus svarar med hänvisning till de verk han utför:

*Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: Blinda ser, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och fattiga får höra glädjens budskap. Salig är den som inte tar anstöt av mig.*

Svaret är ganska underligt. Man skulle kanske ha väntat sig att han hade försäkrat att han nog är Messias och att de ska få se det i sinom tid. Han borde kanske ha berättat om hur hans avlelse av Helig Ande gick till, och hur hans tillvaro i förnedringens tillstånd ska förstås. Men han börjar inte med någon läroutläggning. Han ber dem se sig omkring. Vad gör han?

Jesus citerar profeten Jesaja. Det finns tre ställen som han anknyter till, men också andra profeter hade sagt samma sak. Först Jes 29:18–19:

*Den dagen ska de döva höra bokens ord och de blindas ögon se ur dunkel och mörker. De ödmjuka ska få allt större glädje i Herren, de fattigaste bland människor ska fröjda sig i Israels Helige.*

Sedan Jes 35:4–6:

*Se, er Gud är här! Han kommer med hämnd, med vedergällning från Gud. Han kommer själv och frälser er. Då ska de blindas ögon öppnas och de dövas öron upplåtas. Den lame ska hoppa som en hjort, den stummes tunga ska jubla.*

Och slutligen läser vi Jes 61:1–2:

*Herren GUDS Ande är över mig, för HERREN har smort mig till att förkunna glädjens*

*budskap för de ödmjuka. Han har sänt mig att förbinda dem som har förkrossade hjärtan, att utropa frihet för de fångna och befrielse för de bundna, att förkunna ett nådens år från HERREN.*

Ni känner kanske igen det här sista stycket från det som Jesus läste i Nasarets synagoga och som han tillämpade på sig själv (Luk 4:18–21).

”Den dagen” är en välbekant teknisk term som syftar på den messianska tiden, eller vi kan också säga den yttersta tiden som bryter in när Messias kommer i världen. I profetiorna sammanfaller den tiden ofta med förutsägelse om Messias återkomst till domen. Då Jesus citerar de här ställena säger han alltså att den yttersta tiden, Messias tid, nu har brutit in.

Johannes lärjungar kunde sina profeter. För dem var det inga problem att konstatera att bevisningen var fullständig. Det som Jesus gjorde och som han underströk i sitt svar var ett fullt tillräckligt bevis för att han var den som skulle komma. Och om Johannes Döparen hade hamnat i tvivel så behövde han inte mera tvivla. Det fanns rikligt med vittnesbörd att det som profeterna hade talat om, det hade nu kommit.

Jesus gjorde två slags gärningar: dels de tecken och under som han gjorde då han botade sjuka och rentav uppväckte döda, och dels hans undervisning. Då evangelisten Johannes beskriver Jesu under kallar han dem *tecken*. Det är inte bara miraklerna i sig själva som det är värt att berätta om. Det viktigaste är inte heller att han gjorde gott och hjälpte människor, vilket visserligen var en viktig verksamhet för Jesus, som ville alla väl. Allt han gjorde hade också en djupare mening. De vittnade om hans uppdrag att frälsa sitt folk från deras synder.

När Jesus undervisade skedde det med en auktoritet som fick människorna att häpna. Han talade inte som de skriftlärda, utan med makt och myndighet. När han talade, hörde man Gud själv.

Vi tänker kanske att alla blev glada när de hörde Jesus predika. Han skulle ju förbinda dem som hade förkrossade hjärtan och utropa frihet för de fångna. Han skulle förkunna ett

nådens år från Herren. Han skulle förkunna att jubelåret nu hade brutit in, det som Mose hade föreskrivit då de som hade hamnat i trälldom skulle bli fria och när de som hade tvingats sälja bort sin egendom skulle återfå den. Men lägg märke till att ordet *hämnd* nämns i samma sammanhang!

*Han kommer med hämnd, med vedergällning från Gud. Han kommer själv och fräls er.*

Hur går det här ihop? Det handlar om lag och evangelium. Båda hör till Guds ord. Jesus kom med båda. Han var sträng mot de skriftlära, hycklarna. Han föreskrev ett ytterst sträng laguppfyllelse av den rike mannen som kom och frågade vad han ska göra för att få evigt liv. Men de förkrossade blev förbundna. De fick höra det oerhörda att allt var förlåtet. Tullindrivaren Sackeus hörde inte ett ord av lag. Han fick bli ett exempel på hur Jesus kom för att söka upp och frälsa det förlorade.

Men allt det här väckte också motstånd. Det väckte anstöt. Jesus sa:

*Salig är den som inte tar anstöt av mig.*

Folk samlades i stora skaror runt Jesus. Men snart började det höras kritik. När Jesus talade om att äta hans kött och dricka hans blod blev det för svårt. Man sa (Joh 6:60):

*Det här är en svår tanke. Vem står ut med att höra den?*

Jesus förklarade för sina lärjungar att det är helt väntat. Men han säger (Joh 6:65):

*Det var därför jag sade till er att ingen kan komma till mig om han inte får det givet av Fadern.*

Också i dag tar många anstöt av Jesu lära. Och just den här läran är den svåraste av alla: att frälsningen helt och hållet är Guds verk. Vi kan inte tro av oss själva, ingen kan frälsa sig själv. Den enda vägen är Jesus. Att höra honom och tro på honom är salighet, men att gå bort från honom är förtappelse.

Vilken sorg för Jesus att människor vänder ryggen åt honom! Han kommer från himlen för att leva ett liv i svaghet, för att lida och död på ett kors för att frälsa världen, och så bryr man sig inte om det! Så gjorde många av

judarna: Jesus kom till sitt eget men hans egna tog inte emot honom. Så går det också idag: man vänder sig bort från predikan om att Jesus har lidit för hela världens synder och uppstått för att vi är rättfärdiggjorda, friköpta från synd, död och djävul, och har fått rätt att komma till himlen och leva med honom i evighet. I stället håller man sig till det förgängliga och lever för stunden och för rikedomar i den här världen.

Därför, kära vän: se på Jesus! Bara hos honom har du liv och hopp i den onda värld vi är i. Gläd dig över att han har frälst dig från denna onda värld och gett dig en plats i den himmelska världen! Vittnesbördet om den sanningen är fasta och osvikliga.

### Vittnesbörd om Johannes Döparen

I slutet av vår text ger Jesus ett vittnesbörd om Johannes Döparen genom att ställa tre frågor:

- (1) Vad gick ni ut i öknen för att se? Ett strå som vajar för vinden?
- (2) Om inte, vad gick ni ut för att se? En man klädd i fina kläder?
- (3) En profet? Ja, jag säger er: en som är mer än profet.

Det första vittnesbördet är att Johannes Döparen inte är någon vindflöjel. Han frågade inte efter människors förväntningar när han predikade. Han sträckte inte fingret i vädret för att känna efter varifrån det blåste. Nej, han vågade rentav tillrättavisa landsfursten själv och tillrättavisa honom för hans synd. Det kostade honom livet.

Sådana profeter behövs i vår tid. Och inte bara präster och biskopar som vågar säga vad Bibeln säger och också stå för det. Också vi vanliga kristna behöver den frimodigheten. I vardagslivet står vi ofta inför situationer när det kostar att stå för vår övertygelse. Må Gud ge oss kraft att göra det och inte svika.

Det andra är att Johannes inte gjorde sig ärenden till kungapalatsen för att bli hovpredikant. Han avstod från alla tecken på yttre prakt. Han levde i öknen och klädde sig i grova kläder. Han är också i det här en förebild för Jesus, som förnedrade sig själv. Han steg inte

upp på en ståtlig vit häst när han red in i Jerusalem, utan valde en föraktad åsna.

Det ska vi också ha för våra ögon när vi står inför praktiska vägval i livet: är det viktigast att vi har synliga uppgifter som ger chans till utmärkelser och beröm, eller borde vi inte snarare fråga var Gud vill att vi ska verka? Då gäller det också att inse att troheten i den uppgift Gud ställt oss i är mycket viktigare än vilken yttre uppskattning jobbet ger.

Johannes fick tids nog komma inför den kungliga prakten, men det var bara hans huvud som kom så långt.

Det tredje vittnesbördet är att Johannes är mer än en profet. De gammaltestamentliga profeterna fick förmedla ordet om Messias, men de fick inte se honom för sina kroppsliga ögon. Johannes fick vara den som beredde vägen för honom. Han fick vara brudgummens vän, som förde bruden fram till brudgummen. Han skulle föra Jesu vänner till Jesus för att tas emot som hans brud, som han köpte med sitt liv och sitt blod. Därför behövde han förbereda med lagens predikan, så att bruden blev beredd att söka frälsningen hos Jesus.

Därför gäller för oss i dag det ordet: Bered dig att möta din Gud! Låt oss be om det:

Käre Frälsare, lär oss att lyssna på Johannes Döparen när han säger: Se, Guds lamm, som tar bort världens synder. Hjälp oss att se på dig och bereda vägen för dig i vårt hjärta.  
Amen.